

Практичні завдання (кейси) до екзамену
з курсу «Конституційне право зарубіжних країн»

- ★ Ірак 2003 рік. Окупаційна влада та її прибічники пропонують населенню на референдумі затвердити проект нової Конституції Іраку замість чинної прийнятої 16 червня 1970 року. Пропонується виключити з Конституції провідну керівну роль партії Баас, проголосити демократичну парламентську республіку, правову державу, свободу віросповідання та рівність релігій. У відповідь одні висловлюють думку, що Конституція є необхідною, але оскільки Ірак є частиною ісламського світу, то, як і в багатьох арабських країнах (Ірані, Сирії, Єгипті)/, необхідно встановити в Конституції іслам в якості державної релігії, а в якості державної релігії, а в якості основи правопорядку – ісламське право (шаріат). Інші виступали взагалі проти прийняття Конституції, адже шаріат не передбачає існування будь-яких законів, окрім Корану і суні.

Проаналізуйте ситуацію. Визначте які функції повинна виконувати Конституція? В чому полягає її правова, ідеологічна і соціальна функції? Чи потрібна Конституція Іраку?

Проаналізуйте сучасний стан Конституції Іраку та визначте хто ж був правий з прибічників чи противників прийняття нової Конституції Іраку. Відповідь обґрунтуйте.

- ★ Португальська конституція 1976 р., зокрема містить наступне положення: «Соціально-економічна організація ґрунтується на наступних принципах: ... усупільнення засобів виробництва і земель, а також природних ресурсів у відповідності до суспільних інтересів ... демократичне планування економіки ... захист кооперативної та суспільної власності на засоби виробництва ... демократичне планування економіки ... захист кооперативної та суспільної власності на засоби виробництва ... демократична участь трудящих ». «Забезпечується ефективна участь трудящих в управлінні підприємствами державного сектору». «Держава ... в першу чергу зобов'язана ... сприяти зростанню економічного і

соціального добробуту ... особливо найменш забезпечених класів ». Чи є така конституція конституцією соціалістичного типу? Відповідь обґрунтуйте.

- ★ Конституція (Основний нізам) Саудівської Аравії 1992 р. встановлює, що влада виходить від народу, але акти, що мають силу закону, приймає монарх після обговорення в раді ашшура. На підставі аналізу Конституції Саудівської Аравії визначте, яку форму державного правління має ця держава. Відповідь обґрунтуйте.
- ★ Конституція Кувейту 1962 встановлює, що існує парламент, право вето короля (еміра) може бути перекинуто рішенням 2/3 складу парламенту, чого не буває, а парламент приймає закони тільки з санкції монарха, міністри відповідають перед королем (еміром) і призначаються ним. На підставі аналізу Конституції Кувейту визначте, яку форму державного правління має ця держава. Відповідь обґрунтуйте.
- ★ Президент США – глава держави у президентській республіці за згодою Сенату призначив міністром освіти містера Сміта. Нижня палата - Палата представників заперечує проти призначення і прийняла рішення про недовіру містеру Сміту. На підставі аналізу Конституції США визначте як повинен вчинити президент в цьому випадку. Відповідь обґрунтуйте.
- ★ Кантон Юра – суб'єкт федерації а Швейцарії, посилаючись на ст. 3 Конституції Швейцарії, в якій говориться, що «кантони суверенними, оскільки їх права не. Обмежені федеральною конституцією», уклав з Баварією (земля - суб'єкт федерації у Німеччині) спочатку угоду про заходи з захисту природи, а потім - про прискоренні поштового повідомлення. Стаття 9 Конституції Швейцарії свідчить, що у вигляді винятку суб'єкти можуть укладати договори з іноземними державами з питань народного господарства, сусідських відносин і поліції. Проаналізуйте Конституції Швейцарії та ФРН і визначте чи правомірними

є укладені суб'єктами угоди. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на відповідні нормативні акти.

- ★ Група медичних працівників створила організацію «Лікуємо усіх» і просить зареєструвати її як політичну партію. В її програмному документі, направленому реєстраторові, зазначено, що головна мета партії – об'єднання медичних працівників для підвищення їх кваліфікації, обміну досвідом, поліпшення медичного обслуговування. Разом з тим говориться, що партія не відмовляється від критики уряду, і буде вимагати збільшення бюджетних асигнувань на медичне обслуговування. Всі документи оформлені правильно. Чому реєстратор в реєстрації відмовив. Відповідь обґрунтуйте.
- ★ Загальновідомо, що у Великобританії діє кілька політичних партій, але до 1997 р. багато років при владі стояла одна – консервативна партія. Її тепер змінила лейбористська. Обидві ці партії час від часу змінюють одна одну у влади. Інші партії уряд не формують. Яка партійна система у Великобританії. Відповідь обґрунтуйте.
- ★ Клаус Шульц стверджує, що діями підприємства "Мерседес" було порушено його права. Адміністрація підприємства не прийняла його на роботу й аргументувала це тим, що його віросповідання та світогляд не відповідають встановленим на підприємстві вимогам. Оцініть дії адміністрації.
- ★ У подружжя: італійського громадянина та французької громадянки, що знаходяться у службовому відрядженні в Аргентині народилась дитина. Яке громадянство отримає народжена дитина? Відповідь обґрунтуйте на підставі чинного законодавства.
- ★ Громадянин Канади, видатний вчений, запрошений для роботи в Алжир урядом Алжиру. По приїзді в Алжир, канадський громадянин, оскільки він повинен залишатися там, на тривалий термін, вирішив відразу набути громадянство Алжиру. Що повинен для цього зробити громадянин

Канади. Чи дозволяється подвійне громадянство законами та Канади, та Алжиру.

- ★ Особа, яка має громадянство Польщі, Канади і Перу, висунуто кандидатом на посаду президента Польщі. Особа задовольняє всім умовам, необхідним для кандидата в президенти. Чи буде цю особу зареєстровано? Дайте правове обґрунтування можливої відмови в реєстрації або ж реєстрації цієї особи.
- ★ Сім'я Сіверс в прийшла на виборчу дільницю, щоб проголосувати за кандидата у президенти Дж. Буша, але їм не дозволили, мотивуючи це тим, що вони негри, нащадки колишніх рабів. Чи мали право відмовити у голосуванні?
- ★ У державі W де діє мажоритарна виборча система кваліфікованої більшості. Балотувалися чотири кандидати, подано 50 тис. дійсних бюлетенів. Кандидат А отримав 26 тис. голосів. Б – 10 тис., В – 9 тис.. Г – 5 тис. Хто обраний? Відповідь обґрунтуйте. За тих же умов але в державі, де діє мажоритарна система абсолютної більшості. Хто буде обраний? Відповідь обґрунтуйте.
- ★ Конституція Франції 1958 містить перелік питань, за якими нормативні акти (закони) може приймати тільки парламент. Всі інші питання відносяться до сфери регламентарної влади президента та уряду. У Великобританії переліку виняткових повноважень парламенту немає. У Кувейті монарх має право вето щодо законів парламенту, хоча він може подолати вето 2/3 голосів. На підставі отриманих знань з класифікації парламентів визначте в якій країні з охарактеризованих вище діє парламент з обмеженою компетенцією.
- ★ У нижній палаті парламенту Бутану чотири партійні фракції: сині, помаранчеві, зелені, строкаті. З 100 депутатських місць сині мають 40, зелені - 30, помаранчеві - 25, строкаті - 5 Сині вимагали собі місце голови палати, пропонуючи зеленим місце віце-голови. Однак останні вступили в блок з помаранчевими і більшістю голосів отримали місце голови, цим же

більшістю обравши віце-головою представника партії помаранчевих. Чи порушений Регламент та звичаї парламенту відповідно до Конституції Бутану?

- ★ Під час «години запитань» у нижній палаті парламенту в парламентарній монархії міністру поставлено питання депутатом. Як і потрібно, питання було заздалегідь повідомлене у письмовій формі через голову палати. Міністр відмовився відповісти, заявивши, що підготовка відповіді коштує дуже дорого, і потребує професійні оплачувані консультації. Чи обґрунтованою є відмова міністра?
- ★ У президентській республіці Деданія президент помилував засудженого шпигуна Доку за його співпрацю з правоохоронними органами та контррозвідкою, що допомогло розкрити мережу іноземних резидентів, а також оголосив амністію особам, які вчинили незначні господарські злочини. Проаналізуйте чи не вийшов Президент за межі його компетенції?
- ★ У парламентарній монархії Брутанія король після виборів до парламенту за пропозицією лідера парламентської більшості призначив його прем'єр-міністром, а також 10 інших міністрів, а міністра, який відає королівським двором, він призначив з числа безпартійних осіб. Проаналізуйте чи вірно вчинив монарх.
- ★ У напівпрезидентській республіці Кантонія президент повернув закон до парламенту із резолюцією «без розгляду», посилаючись на те, що закон не має юридичної сили, оскільки порушена процедура його прийняття. Парламент прийняв закон вдруге 2/3 голосів, але президент використав право вето. Проаналізуйте вказану ситуацію. Чи вірно вчинив Президент.
- ★ Генеральні кортеси Іспанії визнали Короля Іспанії нездатним здійснювати свої повноваження і призначили регентство у складі двох представників правлячої та опозиційної партій. Чи відповідає це рішення Конституції Іспанії? Охарактеризуйте конституційний порядок успадкування престолу в Іспанії.

